

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

22 februarie 2018

VD nr. 54

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de Lege privind capitalul familial.

Anexă:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

Odnorodko Vladimirovich B
Radvon M.
1. *Ylzenova Elena*, *E. Smirnov*, *I. Cereș*
Mitziuc Ihenadi, *A. LABUNET*
G. LIPSKI
F. GADU
S. C. 2018

Deputați în Parlament:

O. Savva
P. Bodin
Bolca Vasile V. Bolca
Iordăa Bogdan

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI
REPUBLICII MOLDOVA
D.C.P. Nr. 54
22 02 2018
Ora _____

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Lege privind capitalul familial

Parlamentul adopta prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege stabilește beneficiarii, modul și procedura de acordare a prestație sociale pentru copii denumită *Capital familial*.

(2) Scopul prestației sociale *Capitalul familial* constă în acordarea sprijinului din partea statului la nașterea copiilor, pentru asigurarea bunăstării, astfel încât aceștia să crească în mediul familial natural, într-o atmosferă de fericire, dragoste și înțelegere.

(3) Prestația socială *Capitalul familial* va fi acordată din bugetul de stat, prin intermediul Casei naționale de asigurări sociale și a structurilor teritoriale.

Articolul 2. Sfera de acțiune a prezentei legi

În condițiile prezentei legi, pot beneficia de prestații sociale copiii persoanelor asigurate și neasigurate, cetățeni ai Republicii Moldova care domiciliază permanent pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni, semnifică:

Autoritate responsabilă – instituția responsabilă de gestionarea și acordarea capitalului familial;

Beneficiar – copilul născut de cetățenii asigurați și neasigurați ai Republicii Moldova, care își au domiciliul permanent în țară;

Capital familial – prestație socială unică acordată familiei la nașterea primului și următorilor copii vii în scopul îmbunătățirii condițiilor de trai și creșterii natalității;

Certificat de capital familial – act eliberat pe numele copilului nou-născut care certifică dreptul de a beneficia de *capital familial*;

Familie – părinții și copiii acestora;

Familie monoparentală – familie în care copiii locuiesc cu unul dintre părinți;

Persoană asigurată – persoana care confirmă un stagiul de cotizare de cel puțin 3 ani sau dacă au un stagiul de de până la 3 ani și confirmă un stagiul de cotizare de cel puțin 9 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei producerii

riscului asigurat sau datei nașterii copilului în cazul riscului asigurat creșterea copilului.

Persoană neasigurată – se consideră mama/tata, adoptatorul care la data nașterii copilului: nu este încadrat în câmpul muncii; este încadrat în câmpul muncii, însă nu întrunește stagiul necesar de cotizare pentru acordarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani; întrunește stagiul necesar de cotizare, dar nu are dreptul la concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului; întrunește stagiul necesar de cotizare, se află în concediu pentru îngrijirea copilului și în perioada luată în calcul nu are realizat venit asigurat din alte motive decât concediul medical, concediul de maternitate, concediul pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomajul cu drept de ajutor de șomaj; desfășoară activitate în calitate de: întreprinzător individual, titular al patentei de întreprinzător, avocat, notar public, executor judecătoresc, pe baza licenței obținute în modul stabilit de lege, indiferent de forma juridică de organizare, și de mediator, pe baza atestatului eliberat de către Consiliul de Mediere, cu excepția persoanelor menționate care activează și în alte unități, în care realizează venit asigurat și au dreptul, în condițiile legii, la indemnizație pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani;

Solicitant – persoana care solicită eliberarea Certificatului de capital familial sau a mijloacelor financiare din contul capitalului familial.

Articolul 4. Dreptul la Capitalul familial

(1) De dreptul la Capitalul familial vor beneficia copiii vii născuți de cetățenii Republicii Moldova, pe teritoriul Republicii Moldova, începând cu 01 ianuarie 2020.

(2) Familia este în drept să utilizeze mijloacele financiare ale capitalului familial odată cu împlinirea vârstei de 3 ani a copilului.

(3) Până la împlinirea vârstei de 3 ani a copilului, mijloacele financiare vor fi depozitate pe un cont special administrat de Casa națională de asigurări sociale. Mijloacele financiare destinate capitalului familial nu vor fi utilizate de autoritatea responsabilă în alte scopuri decât cele prevăzute în prezenta lege.

(4) Cererea privind eliberarea Certificatului de capital familial se depune la autoritatea responsabilă, în a cărei rază teritorială își are domiciliul, în termen de un an de la nașterea copilului.

(5) Mijloacele financiare din capitalul familial sînt utilizate exclusiv pentru:

a) îmbunătățirea condițiilor de trai ale familiei (procurarea locuinței, procurarea materialelor pentru construcția sau reparația locuinței, procurarea utilajului tehnic, etc.);

b) educația copiilor (pregătirea copilului pentru școală la începutul anului școlar, plata contractului de studii în cazul copiilor înmatriculați la studii într-o instituție de învățământ privată, etc.);

c) întremarea sănătății copilului (procurarea de medicamente, utilaje medicale, acoperirea cheltuielilor de tratament în cazul în care acestea nu sunt cuprinse în programul unic de asistență medicală);

d) reabilitarea copilului.

(6) Capitalul familial urmărește copilul și nu familia în care a fost născut.

(7) Capitalul familial nu substituie alte prestații, înlesniri, alocații, servicii sociale acordate în condițiile legii.

Capitolul II

CUANTUMUL CAPITALULUI FAMILIAL. MODALITATEA DE ACORDARE

Articolul 5. Cuantumul Capitalului Familial

(1) Valoarea nominală a capitalului familial va depinde de numărul copiilor minori proprii sau adoptivi crescuți și educați la acel moment în familia nou-născutului.

(2) Suma capitalului familial la nașterea primului copil este de trei salarii medii pe economie pentru anul precedent, pentru al doilea copil - cinci salarii medii pe economie, iar pentru trei și mai mulți copii - șapte salarii medii pe economie.

Articolul 6. Modalitatea de acordare certificatului de Capitalul Familial

(1) Certificatul privind capitalul familial se eliberează de Casa națională de asigurări sociale prin intermediul Caselor teritoriale de asigurări sociale, la cererea unuia dintre părinții copilului născut viu sau părinților adoptivi.

(2) Actele privind eliberarea certificatului de capital familial se depun în decursul unui an de la nașterea copilului.

(3) Casa teritorială de asigurări sociale va elibera certificatul privind Capitalul familial, în termen de 60 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii cu anexarea tuturor actelor necesare.

(4) La cererea părintelui privind acordarea Certificatului privind capitalul familial se prezintă următoarele acte:

a) buletinul de identitate al solicitantului, în original și în copie;

b) certificatul de naștere a copilului, al copiilor în cazul familiei cu mai mulți copii, în original și în copie;

c) certificat privind componența familiei;

d) hotărîrea instanței de judecată privind încuviințarea adopției, în original și copie, după caz;

e) hotărîrea instanței de judecată privind divorțul și stabilirea domiciliului copilului, după caz;

(5) confirmare de la locul de trai precum că familia domiciliază permanent pe teritoriul Republicii Moldova;

(6) În cazul părinților separați, certificatul privind capitalul familial este oferit părintelui la care a fost stabilit domiciliul copilului.

(7) După verificarea veridicității actelor prezentate, Casa teritorială de asigurări sociale va transmite Casei Naționale de asigurări sociale datele de identificare a beneficiarului și cuantumul Capitalului Familial.

(8) Casa națională de asigurări sociale va perfecta Certificatul de capital familial, în termen de 10 zile lucrătoare de la recepționarea informație de la Casa teritorială de asigurări sociale.

Articolul 7. Certificatul privind capitalul familial

(1) Casa națională de asigurări socială va elabora modelul Certificatului de capital familial, care va conține următoarele elemente cheie:

a) date despre instituția emitentă: denumirea și sediul;

b) seria numerică a Certificatului;

c) date care definesc beneficiarul: numele, prenumele, date despre naștere, codul personal de identificare;

d) valoarea capitalului familial;

e) spațiul destinat înscrierii datei, aplicării ștampilei autorității emitente și semnătura persoanei responsabile.

Articolul 8. Modalitatea de acordare a mijloacelor financiare din contul Capitalului familial

(1) După trei ani de la nașterea copilului, familia este în drept să se adreseze Casei teritoriale de asigurări sociale cu cerere privind ridicarea mijloacelor financiare din contul beneficiarului.

(2) Familia este în drept să solicite acordarea sumei depline a capitalului familial sau a unei părți din capital.

(3) La cererea privind eliberarea mijloacelor financiare, solicitantul prezintă:

a) buletinul de identitate al solicitantului, în original și în copie;

b) certificatul de naștere al copilului, în original și în copie;

c) hotărîrea instanței de judecată privind încuviințarea adopției, în original și copie, după caz;

d) hotărârea instanței de judecată privind divorțul și stabilirea domiciliului copilului, după caz;

e) confirmare de la locul de trai al familiei;

f) certificatul privind capitalul familial, în original și copie;

g) confirmare privind necesitatea utilizării mijloacelor financiare (copia contractului de vânzare-cumpărare a imobilului, copia contractului privind achiziționarea materialelor de construcție, copia contractului privind prestarea serviciilor de reparație a imobilului; confirmare privind necesitatea efectuării tratamentului medical sau de reabilitare care nu este acoperit de programul unic de asistență medicală, precum și alte acte, după caz).

(4) În cazul părinților separați, dreptul de a ridica mijloacele financiare din contul capitalului familial îi revin părintelui la care a fost stabilit domiciliul copilului și care se ocupă de creșterea, educația și întreținerea acestuia.

(5) Casa teritorială de asigurări sociale va examina cererea solicitantului privind acordarea mijloacelor financiare din contul Capitalului familial în termen de 30 de zile lucrătoare. În cazuri excepționale, cererea de eliberare a mijloacelor financiare din contul capitalului familial poate fi satisfăcută în termen restrâns, în baza deciziei conducătorului autorității responsabile;

(6) Decesul copilului duce la anularea dreptului familiei de a ridica mijloacele financiare neutilizate din contul Capitalului Familial.

Articolul 9. Dreptul copilului orfan sau a copilului rămas fără ocrotire părintească de folosire a capitalului familial

(1) În cazul copilului rămas fără ocrotire părintească sau a copilului orfan mijloacele financiare din capitalul familial îi vor fi acordate acestuia, în baza cererii, la împlinirea majoratului.

(2) Copilul orfan și rămas fără ocrotire părintească va solicita eliberarea mijloacelor financiare din capitalul familial prin intermediul Casei teritoriale de asigurări sociale în raza teritorială în care își are domiciliul. La cererea de eliberare a mijloacelor financiare, acesta va prezenta:

a) buletinul de identitate și certificatul de naștere, în original și în copie;

b) certificatul de capital familial, în original și în copie;

c) confirmare privind necesitatea utilizării mijloacelor financiare (copia contractului de vânzare-cumpărare a imobilului, copia contractului privind achiziționarea materialelor de construcție, copia contractului privind prestarea serviciilor de reparație a imobilului; confirmare privind necesitatea efectuării tratamentului medical sau de reabilitare care nu este acoperit de programul unic de asistență medicală, precum și alte acte, după caz).

(3) În cazul în care copilul orfan și rămas fără ocrotire părintească nu deține Certificatul de capital familial, Casa teritorială de asigurări sociale va verifica în sistemul informațional existența certificatului eliberat pe numele copilului și va satisface cererea. În situația în care în sistemul informațional lipsește informația despre perfectarea certificatului de capital familial pe numele copilului orfan sau a celui rămas fără ocrotire părintească, dar nașterea lui a avut loc după 01 ianuarie 2020, Casa teritorială va satisface cererea solicitantului.

Capitolul III

Atribuțiile autorităților responsabile. Cooperarea intersectorială

Articolul 10. Atribuțiile Casei Naționale de asigurări sociale

În sensul prezentei legi, Casei naționale de asigurări sociale îi revin următoarele atribuții:

- a) elaborează și implementează sistemul informațional privind Capitalul familial;
- b) administrează conturilor deținătorilor Capitalului familial;
- c) elaborează și aprobă modelul Certificatului de capital familial;
- d) eliberează în termen de 10 zile lucrătoare Certificatul de Capital familial și îl remite Casei teritoriale de asigurări sociale;
- e) examinează litigiile apărute dintre solicitantul Certificatului de capital familial sau a solicitantului de Capitalului familial și Casele teritoriale de asigurări sociale.

Articolul 11. Atribuțiile Caselor teritoriale de asigurări sociale

În sensul prezentei legi, Caselor teritoriale de asigurări sociale le revin următoarele atribuții:

- a) examinează cererile de eliberare a Certificatelor de capital familial și cele de eliberare a mijloacelor financiare din contul Capitalului familial;
- b) verifică veridicitatea actelor prezentate de solicitant;
- c) satisface sau refuză satisfacerea cererii privind eliberarea Certificatului de Capital familial sau a mijloacelor financiare din contul Capitalului Familial;
- d) informează solicitantul, în termen de 60 de zile, despre decizia adoptată privind eliberarea Certificatului de capital familial;
- e) informează solicitantul, în termen de 30 de zile, despre decizia adoptată privind eliberarea mijloacelor financiare din contul capitalului familial;
- f) eliberează suma solicitată din contul Capitalului familial;

- g) ține evidenței beneficiarilor de Capital familial și a mijloacelor financiare din conturi;
- h) informează anual familia despre mijloacele financiare deținute în contul Capitalului familial;
- i) elaborează și prezintă semestrial și anual rapoarte privind activitatea desfășurată pe acest segment Casei Naționale de asigurări sociale, în baza criteriilor stabilite.

Articolul 12. Colaborarea intersectorială

(1) Casele teritoriale de asigurări sociale vor colabora cu Direcțiile de asistență socială și protecția familiei, Inspectoratele de poliție, Centrele medicilor de familie, instituțiile de învățământ și Departamentul poliției de frontieră, pentru a verifica veridicitatea informației prezentate de solicitant și evitarea utilizării neconforme a mijloacelor financiare.

(2) În fiecare caz de scoatere a copilului din familie cu sau fără decăderea părinților din drepturile părintești, Direcția de asistență socială și protecția familiei va informa imediat Casa teritorială de asigurări sociale, în scopul evitării utilizării de către părinți a mijloacelor financiare din contul Capitalului familial.

Capitolul IV Răspunderea

Articolul 13. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, în conformitate cu legislația în vigoare.

Capitolul V

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 14.

- (1) Prezenta lege intră în vigoare de la 1 ianuarie 2020.
- (2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:
 - a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;
 - b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
 - c) va elabora și va adopta modelul Certificatului de Capital Familial și alte acte normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă la proiectul de lege privind Capitalul familial

1. Condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite

Pentru ca orice copil să aibă o copilărie fericită și să se bucure spre binele său și spre binele societății, adunarea Generală a Națiunilor Unite, la 20 noiembrie 1959 a adoptat Declarația drepturilor copilului.

Ulterior, la 20 noiembrie 1989, membrii Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, *fiind convinși* că familia este unitatea fundamentală a societății și că copii trebuie să beneficieze de protecția și asistența de care au nevoie pentru a putea să joace rolul lor deplin în societate; *recunoscând* că pentru deplina și armonioasa dezvoltare a personalității sale, copilul trebuie să crească într-un mediu familial, într-o atmosferă de fericire, dragoste și înțelegere, au adoptat Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, care a fost ratificată de Republica Moldova și a intrat în vigoare la 25 februarie 1993.

În conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, statul trebuie să faciliteze, prin măsuri economice și prin alte măsuri, formarea familiei, să ocrotească maternitatea, copiii și tinerii. De asemenea, statul este obligat să acorde ajutor și ocrotire specială mamei și copilului, să acorde alocații necesare pentru copii. Să ia măsurile necesare pentru ca fiecare să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure bunăstarea, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, etc.

Astfel, în scopul asigurării prevederilor constituționale privind asigurarea dreptului la ajutor, ocrotire specială a copiilor și familiilor cu copii, precum și sporirea creșterii natalității în Republica Moldova, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă prezenta lege ordinară.

2. Structura proiectului de lege și principalele prevederi

Proiectul de lege este structurat în cinci capitole.

Capitolul I cuprinde obiectul și scopul legii; sfera de acțiune; noțiuni principale, precum: autoritate responsabilă, beneficiar; capital familial, certificat de capital familial, persoană asigurată și persoană neasigurată, solicitant; dreptul la capital familial.

Capitolul II prevede cuantumul capitalului familial și modalitatea de acordare a certificatului de capital familial, certificatul privind capitalul familial; modalitatea de acordare a mijloacelor financiare din contul capitalului familial; dreptul copilului orfan sau a copilului rămas fără ocrotire părintească de folosire a capitalului familial.

Astfel, potrivit proiectului de lege "Capital familial" – care este o prestație socială unică acordată la nașterea copiilor vii, precum și pentru copiii adoptivi, în scopul îmbunătățirii condițiilor de trai a familiei; precum și noțiunea de "Certificat privind capitalul familial" – care nu va fi altceva decât un act eliberat pe numele

copilului născut viu care certifică dreptul de a beneficia de prestația socială unică la naștere.

În condițiile acestei legi, de dreptul la Capitalul familial vor beneficia familiile care au născut sau adoptat copii de la data de 1 ianuarie 2020. De mijloacele financiare din contul Capitalul familial, familiile vor putea beneficia la data împlinirii de către copil a vârstei de 3 ani. Se propune ca familia să solicite Certificatul de Capital familial în decursul primului an de la nașterea copilului, deoarece potrivit Legii cu privire la actele de stare civilă, în decursul 1 an se trece în Registrul actelor de stare civilă nașterea copilului. În cazul în care familia nu va solicita eliberarea Certificatului Familial în perioada stabilită, ulterior nu va mai avea acest drept. Prin această reglementare, autorul mizează și pe documentarea copiilor la naștere.

În art. 5 alin. (1) s-a explicat că valoarea capitalului familial va depinde de numărul copiilor minori proprii sau adoptivi crescuți și educați la acel moment în familia nou-născutului, ceea ce înseamnă că nu vor fi luați în calcul copii tutelați, luați sub tutelă sau aflați în plasament în acea familie, deoarece acești copii și aceste familii deja beneficiază de suportul statului.

Totodată, după cum s-a menționat supra, Capitalul familial este destinat îmbunătățirii condițiilor de trai, procurării unei locuințe, tratament și/sau reabilitare a copiilor.

Beneficiarii Capitalului familial vor fi copii persoanelor asigurate și neasigurate care domiciliază permanent pe teritoriul Republicii Moldova, iar suma Capitalului familial va varia în dependență de numărul copiilor născuți, crescuți și educați în familie, și anume: la nașterea primului copil, cuantumul capitalului familial va fi de trei salarii medii pe economie pentru anul precedent, pentru următorul copil va fi de cinci salarii medii pe economie, iar pentru trei și mai mulți copii - șapte salarii medii pe economie.

În cazul părinților separați, dreptul de a dispune de mijloacele financiare din contul Capitalului familial îi revine părintelui cu care domiciliază copilul, în temeiul hotărârii judecătorești. Totodată, în cazul copilului rămas fără ocrotire părintească sau a copilului orfan, acesta va avea dreptul de a dispune de mijloacele financiare la împlinirea majoratului.

Capitalul familial urmărește copilul și nu familia în care s-a născut copilul. În caz de deces a copilului pînă la vârsta de 3 ani familia nu va mai intra în dreptul de a utiliza mijloacele financiare din capitalului familial la fel, dacă copilului a decedat ulterior, iar din cont nu au fost ridicată toată suma, familia nu va avea dreptul să solicite partea rămasă.

Capitolul III stabilește atribuțiile Casei naționale de asigurări sociale și a Caselor teritoriale de asigurări sociale, colaborarea intersectorială.

Capitolul IV reglementează răspunderea pentru încălcarea prevederilor legii, iar în *Capitolul V* se referă la dispozițiile finale și tranzitorii.

3. Impactul proiectului asupra domeniului social

La 1 ianuarie 2016 numărul populației stabilite în Republica Moldova a constituit 3553,1 mii persoane, din care 685,5 mii persoane sau fiecare a cincea persoană era sub vârsta de 18 ani. din care 1511,1 mii (42,5%) – populația urbană și 2042,0 mii (57,5%) – cea rurală. Repartizarea populației după sexe se prezintă astfel: 51,9% (1844,0 mii persoane) – femei și 48,1% (1709,1 mii persoane) – bărbați, menținându-se, astfel, proporțiile anului precedent. Structura pe vârste a populației poartă amprenta caracteristică unui proces de îmbătrânire demografică, datorat în principal nivelului scăzut al natalității. Comparativ cu 1 ianuarie 2000, se remarcă reducerea ponderii copiilor (de 0-14 ani) de la 23,8% la 16,0% (-298,2 mii persoane), și creșterea ponderii celei vârstnice (de 65 ani și peste), de la 9,4% la 10,7% (+39,3 mii persoane).

Rata natalității a constituit 10,9 născuți-vii la 1000 locuitori. Nivelul natalității în localitățile rurale (12,3‰) se menține mai înalt decât în localitățile urbane (9,0‰). Nivelul natalității extraconjugale rămîne a fi înalt, ponderea copiilor născuți în afara căsătoriei fiind de 22 la sută. În anul de referință s-a înregistrat o scădere a ponderii născuților-vii de rangul I, constituind 44,3%, pe când ponderea născuților-vii de rangul II a crescut. Majoritatea copiilor născuți în familiile numeroase revin mamelor din mediul rural.

Conform situației juridice, în anul 2015 numărul copiilor născuți în afara căsătoriei a fost de 8471 (21,9% din numărul total al născuților-vii), cu 2,9 la sută mai mult decât în 2014.

Conform datelor Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice, din total gospodării 31,4% au în întreținere cel puțin un copil sub 18 ani, din care 53,8% au un singur copil, 36,2% - doi copii, iar 9,9% - trei și mai mulți copii. În medie la o gospodărie cu copii revin 1,6 copii. Gospodăriile cu mulți copii sînt caracteristice mai mult pentru mediul rural, unde sunt concentrate 74,7% din totalul gospodăriilor cu 3 și mai mulți copii.

În funcție de tipul gospodăriei, acestea sunt formate preponderent din cupluri familiale (52,8%) și mai multe nuclee familiale (42%). Gospodăriile monoparentale reprezintă 5,2% din totalul gospodăriilor cu copii. În mediul urban ponderea gospodăriilor monoparentale este cu 3,2 puncte procentuale mai mare comparativ cu rural (respectiv 7% față de 3,8%), situație analogică și pentru cuplurile familiale. Totodată, în mediul rural se regăsesc cele mai multe gospodării atribuite la categoria „alte gospodării cu copii”.

Veniturile gospodăriilor casnice cu copii sînt substanțial mai mici decât veniturile gospodăriilor fără copii. În medie, în anul 2015 veniturile disponibile ale gospodăriilor cu copii au constituit 1713,5 lei lunar pe o persoană, fiind în creștere cu 35,5% față de anul 2011. Pe măsura creșterii numărului de copii în gospodărie descrește și valoarea medie a veniturilor, de la 1962,9 lei lunar în cazul gospodăriilor cu 1 copil pînă la 1163,9 lei în cazul celor cu 3 și mai mulți copii.

Principala sursă de formare a veniturilor este activitatea salariată (45,2%), fiind urmată de veniturile din prestații sociale (9,6%), activitatea individuală non-agricolă (9,3%) și cea agricolă (9,1%). Transferurile din afara țării contribuie la formarea veniturilor în proporție de 22,3%, fiind cu 4,9 puncte procentuale mai mult decât media pe țară.

Paternalul de consum al gospodăriilor cu copii în anul 2015 se caracterizează prin consumul de pâine și produse de panificație în cuantum de 8,6 kg/persoană, carne și preparate din carne – 3,3 kg/persoană, lapte și produse lactate – 14,8 litri/persoană, cartofi și legume – 11,1 kg/persoană, fructe și pomușoare – 3,7 kg/persoană.

Conform opiniei gospodăriilor cu copii, circa 70 la sută din acestea consideră că în anul 2015 nu au intervenit careva schimbări majore în nivelul de bunăstare al acestora; 7,3% au menționat că trăiesc mai bine, iar 23% consideră că situația s-a înrăutățit. Pentru necesitățile minime ale gospodăriei, conform aprecierilor respondenților ar fi suficientă suma de 1466 lei lunar pe o persoană. Totodată, pentru un trai decent a fost menționat necesarul de 2897 lei în medie pe o persoană.

Biroul Național de Statistică informează că în semestrul I 2016 mărimea minimului de existență a constituit în medie pe lună pentru o persoană 1813,7 lei, fiind în creștere față de semestrul I 2015 cu 5,2%. Minimul de existență pentru copii constituie în medie 1715,8 lei lunar, cu o diferențiere a acestui indicator în dependență de vârsta copilului, de la 658,3 lei pentru un copil în vârstă de pînă la 1 an pînă la 1942,2 lei pentru un copil în vârstă de 7-17 ani. În funcție de mediul de reședință al acestora, minimul de existență pentru copiii din orașele mari este cu 12,2% mai mare comparativ cu mediul rural, iar în cazul copiilor în vârstă de pînă la un an această diferență constituie 19,4%.

În condițiile în care indemnizațiile lunare pentru îngrijirea copiilor în vârstă de pînă la 3 ani constituie în medie 1186,7 lei pentru persoanele asigurate, aceste plăți acoperă valoarea minimului de existență pentru copiii în vârstă de 1-6 ani în proporție de 80%. În cazul persoanelor neasigurate mărimea indemnizațiilor lunare pentru îngrijirea copiilor (540 lei) asigură doar 30% din necesarul minim pentru copiii în vârstă de 1-6 ani.

Prin urmare, mijloacele financiare alocate familiilor cu copii, așa cum a mai fost menționat, nu acoperă nici minimul de existență, iar despre procurarea de către familie a locuinței, îmbunătățirea condițiilor de trai sau tratament costisitor nici nu poate fi vorba.

Introducerea prestației sociale "Capital familial" va avea un impact pozitiv asupra îmbunătățirii condițiilor de trai a familiilor și va contribui la dezvoltarea armonioasă a tinerii generații.

Dacă e să facem referire la experiența altor state, atunci e de menționat că statele comunității europene susțin financiar familiile cu copii. Prestație asemănătoare a fost stabilită în Federația Rusă încă în anul 2006.

4. Locul actului în sistemul legislației.

Acest proiect de lege se încadrează în categoria actelor legislative organice prin prisma conținutului și specificul de reglementare a relațiilor social-economice.

5. Argumentarea economico-financiară

Pentru implementarea acestui proiect de lege sunt necesare mijloace financiare de la bugetul de stat în sumă de 873 367 200 lei.

Calcul:

Orientativ putem utiliza datele statistice despre copii născuți pe parcursul anului 2015 și salariul mediu pe economie pentru anul 2016 care a fost în sumă de 5050 lei, potrivit cărora putem realiza următoarele calcule:

Repartizarea celor născuți conform rangului născutului	Copii născuți în anul 2015	Salariul mediu pe economie 2016	Suma necesară
Primul copil	17107	5050 lei x 3 salarii = 15150 lei	259171050 lei
Al doilea copil	14449	5050 lei x 5 salarii = 25250 lei	364837250 lei
Al treilea și mai mult	7054	5050 lei x 7 salarii = 35350 lei	249358900 lei
Total	38610		873367200 lei

Ștefan: autriuc
Odnostakho Vhadituc